

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhasseki tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim Akın

İzmir Milletvekili

İzmir Aliğa'da bulunan gemi söküm tesisi asbest, yetersiz kapasite, arıtma sistemlerindeki yetersizlik tartışmalarıyla sık sık gündeme gelmesine rağmen, tesise yeni gemilerin getirildiğine dair haberler kamuoyunda endişe yaratmaktadır. 9 Nisan'da yola çıkan, İtalyan Deniz Kuvvetleri'ne ait olduğu öğrenilen Sauro sınıfı 3 denizaltının yanı sıra, 2 devriye gemisi ile 2 firkateyn sökülme üzere Aliğa'ya getirilmiştir.

Hali hazırda gemi söküm pazarında en ucuz ülkelerden biri olma konumunu koruyan Türkiye, AB standartları nedeniyle birçok ülkenin sökümünü reddettiği gemilerin Türkiye'ye getirilmesine göz yummaktadır. İtalya Savunma Sanayi Ajansı'nın düzenlediği ihaleyi 1,7 milyon avroya Ege Çelik Endüstrisi şirketi almış, söz konusu ihale ve verilen izinler bölgede yaşayanların ve sökümde çalışacak işçilerin sağlıklarına oluşturacağı tehdit göz ardı edilerek verilmiştir.

Konu ile ilgili Greenpeace İtalya açıklama yapmış, söz konusu gemilerin asbestin yanı sıra arsenik, kurşun ve ağır metaller içerdiğini, gemi sintinesi, su, balast ve çamurdan kaynaklanan petrol türevli katı ve sıvı atıkların kıyı kirliliğine katkıda bulunacağını dile getirmiştir. Öte yandan Aliğa'daki geri dönüşüm tersanelerinin çevresel etki değerlendirme gerekliliklerinden muafiyetini hatırlatmış, tesislerin yüksek düzeyde hava, toprak ve su kirliliğinin yanı sıra asbest yönetimi ile işçi sağlığı ve güvenliği konularında ciddi usulsüzlüklere sahip olduğunu kamuoyuna açıklamıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Söküm işini gerçekleştirecek olan tesis hangisidir? Söz konusu tesisin kapasitesi ve uygulamaları Avrupa Birliği normları ile uyumlu halde midir?
- 2- 3 denizaltı, 2 devriye gemisi ve 2 firkateyn Türkiye'ye getirilmeden önce içerdiği asbest ve diğer tehlikeli atıklara dair tehlikeli madde envanter raporu tutulmuş mudur? Bu raporda yer alan bilgiler nelerdir? Kamuoyu ile neden paylaşılmamaktadır?
- 3- Söz konusu deniz araçlarının notifikasyon onayı var mıdır?
- 4- Söz konusu deniz araçlarının Aliğa'ya gelmeden önce gas free belgesi sunulmuş mudur?
- 5- Söz konusu deniz araçlarına ilişkin söküm izni verilmiş midir?
- 6- Söz konusu deniz araçlarının radyasyon ölçümü yapılmış mıdır? Sonuçları nelerdir?

- 7- Söz konusu deniz araçlarının geri dönüşüm ve atık bertaraf süreçlerine ilişkin planlar sunulmuş mudur?
- 8- Söz konusu deniz araçlarında bulunan boyaların potansiyel olarak asbest içerdiği hakkında sökülme tesisi bilgilendirilmiş midir?
- 9- Asbest sökülmesinde görev alacak olan işçilerin sağlığına ve güvenliğine dair alınan önlemler nelerdir?
- 10- İşçilerin, çevre halkının ve çevrenin maruz kalacağı su ve hava kirliliğine dair çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa, sonuçlarına ilişkin ilgili kimseler bilgilendirilmiş midir?
- 11- Söklme işlemleri sırasında alınacak çevresel önlemler nelerdir?
- 12- Ege Çelik Endüstrisi'nin faaliyetleri bakanlığınızca denetlenmekte midir? En son denetim ne zaman gerçekleştirilmiştir? Denetim raporu tutulmuş mudur?
- 13- Kamuoyunun ve sivil toplumun Aliğa'da gemi söklme faaliyetlerine ilişkin endişesi bakanlık tarafından dikkate alınmış mıdır?
- 14- Bakanlığınız, Aliğa'da gemi söklme tesislerinde karşılaşılan çevresel sorunlara ilişkin ne tür önlemler almaktadır? Sorunların iyileştirilmesine dönük çalışmalar söz konusu mudur?